

VV - verenigde vergadering

Aard Voorstel	VV-Besluitnota	
Vergaderdatum	28-03-2018	Agendapuntnummer 5.04.
Onderwerp	Geactualiseerde wateroverlastopgave in polders (KNMI-klimaatscenario 2014)	
Collegevergadering	20-02-2018	
VV-commissie	Cie VW: 14-03-2018	
Portefeuillehouder	J.J.J. Langeslag	
Corsanummer	18.005267	
BABS id	8971	
Bijlagen	Memo klimaatimpact wateropgave	

(concept) De verenigde vergadering

1. Neemt kennis van de resultaten van het onderzoek naar de geactualiseerde wateroverlastopgave in de polders en van het feit dat de extra opgave in totaal (tot 2027) ca. 5 tot 7 miljoen euro zal kosten.
2. Blijft streven naar voor de eerste maal op orde zijn conform de provinciale wateroverlastnormering in 2027.
3. Besluit inzet en spreiding van de benodigde extra middelen te behandelen bij de integrale besluitvorming in kader van het MJP 2019 – 2022 (VV d.d. 4 juli 2018).

VV-besluitnota

De verenigde vergadering

1. Neemt kennis van de resultaten van het onderzoek naar de geactualiseerde wateroverlastopgave in de polders en van het feit dat de extra opgave in totaal (tot 2027) ca. 5 tot 7 miljoen euro zal kosten.
2. Blijft streven naar voor de eerste maal op orde zijn conform de provinciale wateroverlastnormering in 2027.
3. Besluit inzet en spreiding van de benodigde extra middelen te behandelen bij de integrale besluitvorming in kader van het MJP 2019 – 2022 (VV d.d. 4 juli 2018).

Context

De gevolgen van klimaatverandering zijn ook voor het gebied van Rijnland groot. Afgelopen jaren heeft Rijnland dan ook fors geïnvesteerd door de boezembemaling te vernieuwen en te vergroten. Ook worden twee grote piekbergingslocaties aangelegd. Gevolg hiervan is dat de nieuwe en zwaardere KNMI-scenario's uit 2014 niet direct leiden tot nieuwe investeringen in de boezem. Dat bleek al uit de boezemstudie. Middels de watergebiedsplannen worden maatregelen tegen wateroverlast in de polders uitgevoerd. Bij het vaststellen van de Rijnlandse boezemstudieresultaten vorig jaar, is onder meer geconcludeerd dat vanuit de geactualiseerde KNMI-klimaatsscenario's een extra wateroverlastopgave in de polders verwacht werd.

Sinds januari 2016 worden alle wateroverlasttoetsingen voor polders -in watergebiedsplannen- met de nieuwe neerslagreeksen uitgevoerd, maar berekeningen van 2015 en eerder zijn met de oude reeksen uitgevoerd. De vraag is dus of er in polders die we voor 2016 oppakten, een extra opgave is.

Bij het MJP 2018-2022 is gesteld dat de geactualiseerde wateroverlastopgave en de wijze waarop deze aangepakt kan worden, onderzocht moesten worden voorafgaand aan het MJP 2019-2023.

Het onderzoek naar deze extra wateroverlastopgave is nu grotendeels afgerond.

De conclusies zijn:

1. Alle nieuwe polders sinds 2016 pakken we met het nieuwe klimaatscenario op; bovendien hebben we in alle lopende projecten waar we dat nog konden meenemen dat ook gedaan. Dit gaat samen om 75% van de polders. De eventueel extra kosten omdat het om een grotere opgave gaat, zijn hier verwaarloosbaar.
2. In een groot deel van de polders die we voor 2016 oppakten blijkt geen aanvullende opgave te zijn. Mede omdat bij polders die al voor 2016 niet voldeden aan de NBW-wateroverlastnormen, de maatregelen 'toekomstgericht' zijn uitgevoerd. In 10 polders is er wel een aanvullende opgave; hiervoor moeten extra maatregelen worden getroffen en ook een nieuw gebiedsproces worden doorlopen. In dat proces wordt de exacte opgave en de te nemen maatregelen samen met de omgeving bepaald. De exacte kosten zijn daarom nog niet te bepalen, maar we schatten deze globaal in op 5 a 7 miljoen euro tussen nu en 2027.
3. Belangrijk hierbij is, dat nieuwe KNMI-scenario's in 2021 verwacht worden, die weer tot nieuwe inzichten kunnen leiden. Het eerder gesdachte '2050-neerslagscenario
4. In het stedelijke gebied worden de problemen met wateroverlast alleen maar groter door de klimaatverandering. Vaak liggen oplossingen hier op het terrein van de ruimtelijke ordening en stedelijke infrastructuur en minder in maatregelen waar het hoogheemraadschap voor aan de lat staat. Het samenwerken aan oplossingen is van blijvend belang voor het hoogheemraadschap.

Voor de gedetailleerde conclusies, de aanpak etc. van het onderzoek, wordt u verwezen naar bijlage 1 (memo).

Argumenten

1.1 Wateroverlastopgaven voor na 2027 kunnen beter vanaf 2021 worden bepaald

In 2021 worden nieuwe klimaatscenario's van het KNMI verwacht. Het nog verdergaand inrichten van polders kan op basis hiervan plaatsvinden, wellicht in een volgende ronde van watergebiedsplannen voor alle polders.

In de toekomst blijft de klimaatverandering dus werk genereren.

1.2 De extra wateroverlastopgave tot en met 2027 blijkt relatief klein

Een extra wateropgave in slechts tien polders, valt mee. Zie achter in de bijlage op kaart welke polders het betreft. Met een kostenprognose van 5 tot 7 miljoen euro, hebben we het over minder dan 5% verhoging van de totale prognose van 130 miljoen voor NBW, watergebiedsplannen en peilbesluiten tot 2027. Jaarlijks wordt ongeveer 10 miljoen uitgegeven aan het totaal van de watergebiedsplannen. Als we de extra opgave uitsmeren over 9 jaren is de impact ca. €650.000,- per jaar.

Dat er bij slechts 10 polders een extra opgave is, is deels te danken aan de bestaande aangepaste graslandnormering. Voor weidegebied komt er mogelijk opnieuw een bestuurlijk proces met provincies voor aanpassing van het beschermingsniveau.

2.1 Met het uitvoeren van maatregelen voldoet Rijnland aan haar wettelijke taak om het beheergebied te laten voldoen aan de Provinciale Verordening

Het oplossen van de extra opgave is nodig om het beheergebied te laten voldoen aan de normering zoals vastgelegd in de Provinciale Verordening. Bij blijvend voldoende inzet op de watergebiedsplannen met daarin oplossing van wateroverlastopgaven, zouden alle polders voor 2027 eenmaal op orde gemaakt kunnen zijn.

Daarnaast doet Rijnland meer dan zijn wettelijke taak via advisering, zoals onze stedelijke aanpak met stresstesten en samenwerkingsagenda's, en het inspelen op de ruimtelijke ontwikkelingen (via ruimtelijke instrumenten).

3.1 Het afwegen van de geactualiseerde NBW wateropgave bij het MJP2019-2023 komt overeen met de eerdere besluitvorming

Het meenemen van de consequenties van de extra wateroverlastopgave in de polders in de overwegingen voor het MJP 2019-2023 is in 2017 besloten door de VV.

Risico's

1.1 Met de beperkte extra opgave neemt het draagvlak voor wateroverlastmaatregelen af

Doordat het nu lijkt alsof de klimaatverandering niet zo'n grote impact heeft op het beheergebied, verdwijnt de urgentie om in het gebied maatregelen te nemen of extra kansen te pakken. Aangezien ruimtelijke ordening een proces is van lange termijnen, is het toch goed om ook al rekening te houden met verdergaande klimaatverandering en langere zichtjaren (tot na 2027).

Ook geldt: indien extra open water wordt aangelegd, is de aanbeveling om de maatregel robuust, met overcapaciteit, aan te leggen. Draagvlak zal daarvoor niet altijd groot zijn, maar het is goed de daarbij in een gebiedsproces te waarschuwen dat Rijnland anders over 15 jaar wellicht weer moet terugkomen om alsnog het open water te verruimen.

1.2 Met deze uitkomsten lijkt de impact van klimaatverandering teveel mee te vallen

Kleine impact is schijn, want de neerslagstijging die in 2006 voor 2050 werd verwacht, blijkt nu al op te treden. Daarmee zullen we komende decennia moeten rekenen op oplopende opgaven.

Bij nieuwe klimaatscenario's die in 2021 verwacht worden, zullen ook weer polders een extra opgave krijgen t.o.v. het 2014-klimaatscenario. Bovendien zullen maatregelen die eerder zijn genomen met horizon 2050, mogelijk vergroting vergen na 2025.

Ook valt de stedelijke opgave niet mee, al ligt deze buiten ons regionale watersysteem. Vanuit de positionering van Rijnland en het Deltaplan ruimtelijke adaptatie neemt Rijnland een groeiende rol bij wateroverlast veroorzaakt door andere faalmechanismen dan bergings- en afvoercapaciteit van ons regionale watersysteem. Vooralsnog blijft dit beperkt tot advies (faciliteren kaarten, bijdragen stresstesten, advies riolering en ruimtelijke inrichting) maar dit vraagt natuurlijk wel personele capaciteit van Rijnland.

In maart 2018 komt er nieuwe neerslagstatistiek voor "clusterbuien" met korte duren. Hierbij is te zien dat buien met een heel kleine herhalingsdure (= heel zeldzaam) extra zwaar zullen worden. Deze buien hebben wellicht geen gevolgen voor onze formele wateropgave, maar wel voor de overlast die mensen ondervinden.

VV-besluit

De verenigde vergadering van het Hoogheemraadschap van Rijnland,
gelezen het voorstel van dijkgraaf en hoogheemraden van 20-02-2018, kenmerk
18.005267,
en gelet op artikel 2.8 van de Waterwet ,

1. Neemt kennis van de resultaten van het onderzoek naar de geactualiseerde wateroverlastopgave in de polders en van het feit dat de extra opgave in totaal (tot 2027) ca. 5 tot 7 miljoen euro zal kosten.
2. Blijft streven naar voor de eerste maal op orde zijn conform de provinciale wateroverlastnormering in 2027.
3. Besluit inzet en spreiding van de benodigde extra middelen te behandelen bij de integrale besluitvorming in kader van het MJP 2019 – 2022 (VV d.d. 4 juli 2018).

Leiden, 28-03-2018.

De verenigde vergadering,

R.A.M. van der Sande
dijkgraaf

C.M. van de Wiel
secretaris

